

**ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“**

ISSN 0025-1089

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
ГОДИНА LXVI 2015

**СКОПЈЕ
2015**

Македонски јазик	ГОДИНА LXVI	стр. 1-360	Скопје 2015
------------------	-------------	------------	-------------

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

ISSN 0025-1089

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

ГОДИНА LXVI 2015

**СКОПЈЕ
2015**

Македонски јазик	ГОДИНА LXVI	стр. 1-360	Скопје 2015
------------------	-------------	------------	-------------

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК

излегува еднаш годишно

Редакција:

Лилјана Макаријоска (одговорен уредник)
Еленка Стоевска-Денчова (заменик одговорен уредник)
Александра Ѓуркова (секретар)
Гоце Цветановски
Фани Стефановска-Ристеска
Елена Верижникова (Русија)
Милан Михаљевиќ (Хрватска)
Вера Смоле (Словенија)
Ана Цихнерска (Полска)
Станислав Станковиќ (Србија)

Уредувачки одбор:

Кирил Конески
Коста Пеев
Трајко Стаматоски
Влоѓимјеж Пјанка (Полска)
Рина Усикова (Русија)
Виктор Фридман (САД)
Гизела Хавранек (Германија)

Адреса:

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, п. фах 434
www.imj.ukim.edu.mk

број на жиро-сметка
40100-788-1242

Финансирано од Министерството за култура на Република Македонија

СОДРЖИНА

ПОВОДИ

- Симона Груевска-Маџоска, Елка Јачева-Улчар
Македонскиот правопис од 1945 до 2015 година (По повод
70-годишнината од издавањето на првиот Правопис на
македонскиот јазик) 7
- Елена Јованова-Грујовска
Кон деведесеттиот роденден на д-р Трајко Стаматоски 17
- Лилјана Макаријоска
Придонесот на Зденка Рибарова во областа на палеославистиката
(по повод седумдесетгодишнината од раѓањето) 21

СТАТИИ

- Снежана Велковска
Фразеолошките изрази и нивните модификации во насловите во
дневните весници на македонски јазик 27
- Лилјана Макаријоска, Бисера Павлеска-Георгиевска
Небото и небесните тела како компоненти во фразеолошките изрази
(во јазикот на медиумите) 41
- Олгица Додевска-Михајловска, Светлана Давкова-Ѓоргиева
Фразеологијата на кумановскиот говор 55
- Биљана Мирчевска-Бошева
За фразеолошката слика на пијаниот/ пијанството/ опијанувањето во
македонскиот јазик 63
- Јасминка Делова-Силјанова
Фраземи со компонента 'уста/уста' во преводите од чешки на
македонски јазик 69
- Даринка Маролова, Мирјана Пачовска
Идиоматичност кај фразеологизмите во транслатолошко светло 81
- Мери Цубалевска
За лексиката на Охридскиот апостол 91
- Катица Трајкова
Називи на политички, општествени и воени функции во
македонските црковнословенски ракописи 101
- Наталија Андријевска
Глаголскиот префикс *paз-* во македонските црковнословенски
текстови 109
- Коста Пеев
За македонскиот лексикон од XVI век пронајден во архивата на
Ватикан 121

Еленка Стоевска-Денчова	
Лексемата <i>род</i> во македонскиот јазик	127
Гоце Цветановски	
Етимологијата на неколку лексеми од занаетството во македонските дијалекти	133
Дијана Петровска	
Од лексиката на тетовскиот говор од областа на казанциството	143
Блага Панева	
Консонантските групи во македонскиот јазик (стандард и дијалекти)	157
Валентина Нестор	
Суфикси од словенско потекло во говорот на областа Девол (Албанија)	165
Весна Миовска	
Патронимиски ојконими во Кривопаланечко	173
Зоран Спасовски	
Карактеристики на турската топонимија во Р. Македонија и нејзиното влијание врз македонската топонимија	183
Убавка Гајдова, Елка Јачева-Улчар	
Суфиксот <i>*-ina</i> како зборообразувачки во текстовите на Блаже Конески во корпусот „Гралис“	193
Симона Груевска-Маџоска, Васка Ташова	
Фоностилемите во прозата на Драги Михајловски	205
Светлана Јакимовска	
Функцијата на лексиката во расказот <i>Samsung</i> од Ранко Младеноски	217
Виолета Николовска	
Ги разбираме ли метапораките?	225
Васка Ташова	
Метафората од лингвистички аспект	231
Елени Бужаровска	
Дистрибуција на стратегиите за релативизација во стандардниот македонски јазик	241
Димка Митева	
Некои опсервации во врска со развојот на глаголската форма со има / нема во македонскиот јазик	257
Свето Тоевски	
За јазичниот пуризам во македонскиот јазик	265

ПРИКАЗИ

- .127 Marko Samardžija
Šestosveščani objasnidbeni rječnik makedonskoga standardnog jezika
 (Толковен речник на македонскиот јазик, I–VI) 285
- .133 Васил Дрвошанов
 Темелна анализа на македонски месни имиња (Олга Иванова,
Речник на имињата на населениите места во Р. Македонија
 /б, г, е, ј, н, р, ш, к, у, ф, х, ц, ш, Скопје, 2014) 297
- .143 Радмила Угринова-Скаловска
 Емилија Црвенковска *Нова старословенска чинанка*,
 Скопје, 2015 305
- 165 Катица Трајкова
 Лилјана Макаријоска, Бисера Павлеска-Георгиевска
 Називи за лица во македонските средновековни ракописи 307
- 173 Александра Ѓуркова
Импозантно научно дело за црковнословенската традиција:
Грамматика на хрватскиот црковнословенски јазик, Гаџиева С.,
 Ковачевиќ А., Михаљевиќ М., Пожар С., Рајнхарт Ј., Шимиќ М.,
 Винце Ј. (прир. М. Михаљевиќ), Загреб 2014. 311
- 183 Искра Пановска-Димкова
Приказ на книгата „За идентитетот на македонскиот јазик“
 од Лидија Тантуровска 319
- 193 Бисера Павлеска-Георгиевска
 Лилјана Макаријоска *Лексиката на македонската традиционална*
култура, Скопје 2014 325
- 205 Светлана Давкова-Ѓоргиева
 Васил Дрвошанов: *Автори и дела* 331
- 225 Еленка Стоевска-Денчова
 Васил Дрвошанов: *Македонистички студии за Егејот* 337
- 231 Елена Јованова-Грујовска
 Зборник *Значењето низ времето и просторот*,
 Јазикот наш денешен кн. 24, Скопје 2014 341
- 241

IN MEMORIAM

- 257 Светлана Давкова-Ѓоргиева, Еленка Стоевска-Денчова
Убавка Гајдова (1965–2014) 345
- 265 Максим Каранфиловски
Живот посветен на македонистиката – Гизела Хавранек
 (25.5.1950 – 7.1.2015) 351
- Zbigniew Rusek
Prof. dr hab. Jerzy Rusek (9th October 1930–15th February 2005) 355